

L'OCTUBRE, UN SEGLE DE CULTURA

Impulsat per Acció Cultural del País Valencià (ACPV) i la Institució Cívica i de Pensament Joan Fuster (IJF), naix al cor de València l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (OCCC), una aposta ferma pel revifament de la cultura i la societat de tot el nostre país des d'una perspectiva nacional i de progrés. Ubicat a l'emblemàtic edifici conegut com "El Siglo", d'antics grans magatzems, la iniciativa s'ha encarat amb un doble objectiu: esdevenir un element viu de cultura, com a seu d'entitats i com a centre d'activitats, i alhora recuperar per a la ciutadania un edifici amb reconeguda rellevància històrica, artística i social. És un projecte ambiciós, però aquesta mena de propostes són les que, al capdavant, marquen una època. I de tots depèn fer-les possibles.

Encarant el futur

Més de quatre anys després de l'inici del projecte i passats més de dos d'acurada rehabilitació i reestructuració, l'Octubre obre per fi les portes per oferir tot un entramat d'oficines, seus de molt diverses entitats culturals, així com aules, sales d'exposicions, sales per a representacions musicals, teatrals i per a cinema... Una superfície total de 3.500 m², dividida en quatre plantes i un soterrani, dedicada a la cultura en el seu vessant tant local i nacional com internacional. Tot això, és clar, fornit amb les noves tecnologies, que converteixen l'Octubre en un centre d'irradiació cultural i cívica modern, operatiu i independent, capaç de respondre a les demandes socials i als grans reptes del segle XXI. El proper 3 d'octubre tot aquest esforç donarà pas al seu primer fruit, el congrés Expanding the Space, la primera de les activitats d'un programa ben atapeït.

Un projecte col·lectiu. Durant quasi un segle, els grans magatzems d'El Si-

glo Valenciano gaudiren d'èxits tant comercials com socials. Però les darreres dècades de la seua vida foren temps de decadència, fins que, a principi dels anys vuitanta, tancà portes definitivament. D'ençà d'aquell any, el sumptuós immoble que havia acollit el gran magatzem romangué abandonat, com el símbol d'algun antic esplendor. Tanmateix, la singularitat de la seua arquitectura i el seu valor artístic i històric el feren subjecte dels primers plans de protecció del centre històric de València, el 1983, i en l'actualitat el Pla Especial del Mercat hi manté un nivell de protecció estructural.

Tot i estar protegit, El Segle ha passat dècades clínicament mort. Fins que, ara fa quatre anys, ACPV i la IJF, entitat que aixopluga l'Assemblea de Regidors i l'Assemblea Nacional d'Entitats, veieren en El Siglo l'indret perfecte per ubicar un projecte cultural comú: reunir sota el mateix sostre les seus de les diferents entitats sota el seu paraigua i construir un centre en el mateix cor de

València que bombarà cultura i modernitat a la ciutat. Era la idea primigènia de l'OCCC que tot just ara s'inaugura.

Des del bon començament del procés de rehabilitació, s'ha volgut afegir al ja emblemàtic edifici un plus de carisma, posant a treballar en el projecte un important equip d'arquitectes coordinat i dirigit per Carles Dolç (entre les firmes que hi han col·laborat es troben Oriol Bohigas, reconegut per diverses obres de gran prestigi; Frederic Climent, degà del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears; Emilio Giménez, dissenyador de l'IVAM, i Alfred Payà, autor del Museu Universitari d'Alacant, així com un equip d'interioristes integrat per Josep Bohigas, Francesc Pla i Inaki Bakero, amb la col·laboració del dissenyador gràfic Claret Serrahima i Vicent Martínez, de Punt Mobles. A més, artistes valencians de la talla de Xavier Mariscal i Andreu Alfaro han participat en la fase final de l'obra, el primer amb una intervenció a la llibreria Tres i Quatre i el segon amb una escultura mòbil que, connectada al penell de la lluernia, penja en el buit central de l'edifici i es mou segons els canvis del vent.

Un espai de totes i tots. Un dels objectius principals de l'OCCC és es-

La junta directiva i els assessors d'Acció Cultural del País Valencià, el dia de l'inici de les obres, amb Josep Maria Álvarez, secretari d'UGT Catalunya i Rafael Recuenco, secretari d'UGT del País Valencià.

devenir un espai de trobada de la societat i de totes les entitats compromeses amb el futur, un gran contenidor de cultura i progrés que encete una nova època, la del segle XXI, per a la ciutat i per al país. Per això, ACPV i la IJF

ORGE CENILLO

El modernista tancament de l'ascensor, el primer instal·lat en un comerç a València.

han volgut involucrar-hi des de l'inici entitats com ara la Federació Escola Valenciana, la Societat Coral El Micalet o la plataforma cívica Valencians pel Canvi. A través de la visita al futur centre Octubre, nombroses personalitats del món cultural, polític i social han demostrat el seu interès per la iniciativa. Així, l'Octubre ha rebut el suport, entre altres, de l'artista Antoni Tàpies; el pianista, compositor i artista multifacètic Carles Santos; Vicent Todolí, director de la Tate Modern Gallery de Londres; l'arquitecte Oriol Bohigas o Josep Maria Álvarez, secretari general d'UGT de Catalunya, qui ha participat en el finançament del projecte.

Un centre per al segle XXI. Ubicat al bell mig de València, l'OCCC té una superfície total de 3.500 m² que es

distribueixen en quatre plantes diàfanes i un soterrani, i dues entrades: pel carrer de Sant Ferran i pel carrer dels Manyans.

S'accedeix al vestíbul per la façana principal, al carrer de Sant Ferran. Allà s'ubiquen la recepció, la llibreria Tres i Quatre i una cafeteria-restaurant, que deixen un ampli espai lliure, a manera de plaça, obert a tots els ciutadans.

Al soterrani es troba la sala d'actes, amb capacitat per a 113 persones, que consta d'un ampli vestíbul i dues sales d'exposicions i multiusos. De caire expressament polivalent, la sala acollirà tant conferències i congressos com projeccions cinematogràfiques, concerts, recitals o representacions teatrals.

La primera planta és dedicada a les aules i als diversos tallers (llengua, música, videoart, fotografia...), mentre que la segona i la tercera són ocupades

Un dels objectius principals de l'OCCC és esdevenir un espai de trobada de la societat valenciana

La muralla islàmica, al descobert

El conjunt de restes del sistema defensiu de la València islàmica, descobert sota els fonaments d'El Siglo, ha estat museïtzat i es podrà visitar aviat.

Tot el procés de rehabilitació i reestructuració de l'antic edifici d'El Siglo ha estat d'allò més apassionant. A mesura que avançaven, les obres despertaven expectatives i desvetllaven tresors insospitats. Però la sorpresa més gran de totes potser ha estat el descobriment, sota els fonaments, de part de la muralla àrab de València, una petita joia arquitectònica que ha afegit valor a l'interès artístic, històric i social de l'immoble.

“La ubicació del solar i el fet que abraça tot l'ample de l'illa –explica Conxa Camps, arqueòloga encarregada de l'excavació, preceptiva per llei en tota la zona– feia preveure l'aparició de la muralla islàmica”. Tanmateix, ningú no podia saber en quin estat de conservació es trobarien les restes. Les obres de construcció de l'edifici fa més d'un segle no van ser gens delicades, i les obres trinxaren la muralla històrica. No obstant això, s'han trobat intactes un tram de muralla de 13 metres de longitud i 1,45 d'amplària i una torre de planta quadrada amb 4,30 metres per costat, així com restes de la barbacana que recorre la muralla en paral·lel i el fossat, un element defensiu que, ple d'aigua, s'obria des de la barbacana cap al sud, on avui transcorre el carrer de Sant Ferran. Gràcies al descobriment d'un altre pany de paret, s'ha pogut determinar per primera vegada l'amplària del fossat, que amb la construcció d'un cercle defensiu més ampli després de la conquesta de Jaume I s'integrà en el clavegueram de la ciutat i donà lloc a la sèquia coneguda com “vall cobert”.

Segons subratlla Camps, el més important és que la troballa inclou el sistema defensiu complet i permet observar-ne l'evolució al llarg de les successives reparacions i el cobriment del fossat, entre altres aspectes. Per aquesta raó, s'ha decidit afegir al projecte de l'OCCC la museïtzació del conjunt en un espai d'exhibició permanent, en què es mostrarà, en paraules de l'arqueòloga, “el conjunt del sistema de defensa islàmica de València, del qual fins ara no se n'havia museïtzat cap tros”. A més, s'ha establert un sistema de visites guiades i està previst editar una guia didàctica que ajude a difondre, de manera entretinguda, alhora que rigorosa, aquesta part tan important de la nostra història.

per les oficines de les diferents institucions i entitats amb seu a l'Octubre.

Coronant el conjunt, hi ha la clara-boia zenital, que permet il·luminar amb llum natural la major part dels espais, i, a dalt de tot, l'antic terrat, que ha estat convertit en una coberta plana que permet celebrar-hi trobades i festes. A més, també a l'àtic s'ha habilitat un pavelló multiusos.

Què es farà a l'Octubre? L'Octubre Centre de Cultura Contemporània (OCCC) comença la seua aventura amb un congrés ben innovador: Expanding the Space, unes jornades dedicades a tot allò comprès dins l'ampia esclatxa entre l'art i les ciències de l'espai. Rellevants astrònoms i personatges vinculats al món de l'art multimedia internacional visitaran València del 3 al 6 d'octubre, dates en les quals se celebra, també a València, el LVII Congrés Internacional d'Astronàutica (IAC). A més, enguany els congressos i conferències dels Premis Octubre, així com les nits dels Octubre, tindran lloc en aquest nou espai.

Però això no és tot, Acció Cultural del País Valencià i la Institució Cívica i de Pensament Joan Fuster, propietàries de l'immoble, ofereixen també una programació cultural i didàctica continuada, dins la qual tenen cabuda les activitats més dispars: des de congressos i conferències sobre els temes més diversos fins a teatre escolar, tertúlies d'actualitat, recitals de poesia, cinema, concerts, visites guiades a les restes arqueològiques descobertes sota l'edifici... Tot això i molt més ho podeu consultar a la pàgina web <www.octubre.cat>

Però no tot és oci cultural a l'OCCC. Les instal·lacions dels antics grans magatzems El Siglo han estat rehabilitades per acollir les seues de nombroses entitats cíviqes que treballen pel progrés del país. També la llibreria Tres i Quatre i la redacció del setmanari EL TEMPS s'han traslladat a l'edifici. En definitiva, ACPV i l'IJF us ofereixen un centre per a la cultura, però també per a la trobada i per a l'oci dels valencians de totes les edats. Un espai dedicat en cor i ànima a la ciutadania valenciana en tots els seus vessants. Benvingudes i benvinguts.

Violeta Camarasa